

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — **Cena pojedynczego numeru 10 groszy.** Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrový przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadrukowane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — — —

Współpraca nadżywieniem gospodarczym w kraju.

Trójętós przedstawicieli handlu polskiego o Pożyczce Inwestycyjnej

W żywieniu gospodarczym kraju, w bardzo dużym stopniu zainteresowane jest kupiectwo, którego obroty wzrastają w stosunku do zwiększającej się siły nabywczej mas pracujących i rozszerzenia się rynku zbytu. Wobec tego, że akcja inwestycyjna, sfinansowana ze źródeł Pożyczki Inwestycyjnej, przyniesie niewątpliwie żywienie gospodarcze kraju, przedstawiciel Agencji „Iskra” zwrócił się do prezosa trzech centralnych organizacyj kupieckich z prośbą o wyrażenie swej opinii o wpływie, jaki powodzenie Pożyczki Inwestycyjnej wywrzeć może na obroty w handlu.

Opinia prezesa Stow. Kupców Polskich p. Bogusława Hersego.

— Przed półtora rokiem — oświadczył nam p. prezes Herse — w okresie przygotowawczym do emisji Pożyczki Narodowej, były wśród kupiectwa poważne obawy, że ten wielki wysiłek finansowy społeczeństwa odbije się niekorzystnie na obrotach handlu. Przewidywano, że handel odczuje obniżenie obrotów w tym okresie, gdy napływać będą raty Pożyczki Narodowej. Mi mo tego całe kupiectwo w Polsce ustosunkowało się do akcji subskrypcyjnej jaknajbardziej pozytywnie, w pełnym zrozumieniu wagi celów, dla których Pożyczka Narodowa została ogłoszona. Całkowite powodzenie tej pożyczki pozwoliło na stwierdzenie poważnej siły absorpcyjnej naszego rynku pieniężnego, co stwarza dobrą prognozę dla powodzenia subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej.

Jeśli jednak o Pożyczce Narodowej, której przeznaczeniem było wyrównanie niedoboru budżetowego można powiedzieć, że nie przeszła bez wpływu na obroty w handlu, to odwrotnie — do żywienia obrotów tych w związku z realizacją celów Pożyczki Inwestycyjnej — handel przywiązuje duże nadzieje. Nietylko bowiem cele Pożyczki Inwestycyjnej, jak budowa i ulepszenie szlaków komunikacyjnych lądowych i wodnych, lub rozbudowa floty handlowej, spowodują udoskonalenie się wielu istotnych elementów dla organizacji i tempa handlu polskiego. Ważniejszy bodaj jeszcze dla obrotów w handlu i dla całego naszego życia gospodarczego może być pośredni wpływ żywienia, jakie w wielu dziedzinach wytworczy i obrotu spowodować musi Pożyczka Inwestycyjna. Dlatego też naprawdę dobrze rozumiany interes całego gospodarstwa polskiego, a więc i handlu polskiego wymaga pełnego powodzenia pożyczki, — zakończył nasz rozmówca.

Opinia prezesa Centrali Związku Kupców posła W. Wiślickiego.

— Rozpisana przez Rząd 3 proc. Pożyczkę Inwestycyjną — oświadczył nam prezes pos. Wiślicki — społeczeństwo powinno powitać z całym uznaniem i zrozumieniem dla jej istotnych celów, mając na względzie też okoliczność, że uzyskane dzięki niej środki pozwolą na wzmożenie tętna naszego życia gospodarczego, a zatem w niemalym stopniu przyczynią się do złagodzenia skutków nekającej nas depresji.

Wprowadzenie momentu gry w postaci losowania, dającego możność wygrania pokaźnych premij, poza stałym oprocentowaniem, jak również sam cha-

OBOWIĄZEK SOLIDARNOŚCI SPOŁECZEŃSTWA

P. premier Sławek o subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej.

W związku z otwarciem w dniu 10 b. m. subskrypcji na 3 proc. Pożyczkę Inwestycyjną przedstawiciel P.A.T. zwrócił się do p. premiera Walerego Sławka z prośbą o wypowiedzenie kilku uwag na temat zadań pożyczki i motywów, jakimi kierował się Rząd, uchwalając ją.

— Pożyczka Inwestycyjna — oświadczył p. premier Sławek — została przygotowana i przedłożona Izbowi Ustawo-

dawczym do uchwalenia przez Rząd mego poprzednika prof. Leona Kozłowskiego. Pan Minister Skarbu wyjaśnił już jej przeznaczenie, a warunki samej pożyczki są znane z ogłoszeń. Ze swej strony mógłbym dodać tylko parę uwag natury ogólnej.

Wiemy dobrze, że Polska nie jest państwem najbogatszym — że wprost przeciwnie, w okresie rozpoczynającego

się światowego przesilenia gospodarczego Polska nie posiadała nagromadzonego zapasu własnych bogactw, któreby jej ułatwiały przetrzymanie. A jednak okazaliśmy się odporniejsi i twardsi od wielu zasobniejszych od nas. Proszę Pana — tak samo pojedynczy człowiek, jak i zbiorowość, jak i organizacja państwa nie wtedy ujawniają swoją wartość, gdy wszystko idzie łatwo i gładko. Dopiero napotymane trudności, a nadewszystko postawa, w jakiej się do walki z nimi staje, pozwalają na prawidłową ocenę. W dziedzinie zjawisk gospodarczych, tak samo jak i we wszystkich prawie innych, wola człowieka przesądza o wynikach częściej, niż to się wydaje.

— Jak mam to rozumieć?

— Proszę Pana, czy sam Pan kiedyś nie uważał za rzecz prawdopodobną, że kryzys gospodarczy może wywołać kryzys zaufania? I co Pan dziś widzi? Czyż w miarę zwiększenia się trudności nie pogłębiało się w społeczeństwie zrozumienie i przeświadczenie, że tylko ta twarda, ale przewidująca i rozważna polityka, jaką prowadziły wszystkie kolejne rządy w okresie kryzysu mogły nas zabezpieczyć w tych warunkach od następstw jeszcze gorszych.

To też społeczeństwo dawało i polityczne i materialne podtrzymanie pracy, którą musiało prowadzić państwo. To zespolenie wysiłków było naszym egzaminem.

Sądze, że te doświadczenia dotychczasowe stworzyły dostateczne chyba podstawy do tego, by rozpisana Pożyczka Inwestycyjna spotkała się ze zrozumieniem i zaufaniem.

— Jakiego ustosunkowania się społeczeństwa do pożyczki spodziewa się pan premier?

— Spodziewam się ze strony społeczeństwa współdziałania.

Zdaje się, że co do wartości pożyczki jako papieru, opinia jest jednolita, że będzie to dobry papier wartościowy. Ale ta strona pożyczki mniej mnie obchodzi. Interesuje mnie zawsze nie materialny, bardziej czy mniej dochodowy interes jednostek, lecz znaczenie ogólnie państwowe, powiedziałbym: znaczenie moralne posunięć gospodarczych i politycznych.

Sumy osiągnięte z pożyczki pozwolą na częściowe choćby zatrudnienie pozabawionych pracy i na wykonanie robót stwarzających nowe warsztaty, albo usprawniających życie gospodarcze na przyszłość. Służby więc będą interesowi ogólnemu, to też udział w subskrypcji zarówno wszystkich warstw społecznych, jak i grup gospodarczych powinien być traktowany nietylko, jako interes, ale także, jako podwójny obowiązek: obowiązek udziału we wspólnej pracy nad zachowaniem i budową siły gospodarczej Państwa, i obowiązek solidarności społecznej. Obowiązkiem zbiorowości jest bowiem danie pomocy tym, którzy dziś są pozbawieni pracy i środków do życia.

Nie zapominać, że przez to są oni postawieni poza krąg wspólnego wysiłku społeczeństwa, budującego swój zbiorowy dorobek materialny.

Sto, sto trzy, sto dwadzieścia. . . aż do 500.000 złotych — to niezawodne możliwości obligacji Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej

Nowa Konstytucja wejdzie w życie w dniu 1-szym maja b. r.

WARSZAWA. Jak już donosiliśmy, najpóźniej do dnia 1 maja zostanie ogłoszony urzędowo w Dzienniku Ustaw tekst nowouchwalonej Konstytucji.

Jak się spodziewają w kołach politycznych, ogłoszenie to nastąpi w okresie świątecznym. Przewidują tu dwa terminy: albo w końcu Wielkiego Tygodnia, albo bezpośrednio po świątach Wielkanocnych.

Zakończenie konferencji w Stresie

Następna konferencja w Rzymie.

STRESA. W sobotę odbyły się ostatnie obrady. Ostatnie godziny poświęcone zostały redagowaniu komunikatu, następującego zawsze wiele trudności.

Wyniki konferencji są już jasne.

Plan paktu wschodniego został ostatecznie zarzucony. Od Niemców uzyskano w drodze telegraficznej zgodę na projekt powszechnego paktu o nieagresji (nienapadaniu) z zastrzeżeniem prawa dla żyjących sobie państw do zawierania specjalnych zobowiązań wzajemnych.

Po sześciogodzinnych naradach w Stresie, poświęconych poniedziałkowej sesji Rady Ligi Narodów ustalono ogólną formę rezolucji, w której położono nacisk na zapobieganie na przyszłość

rakter papieru, dopuszczonego do wolnego obrotu i notowań giełdowych, — przysporzą niewątpliwie Pożyczce siły atrakcyjnej.

Należy spodziewać się, że społeczeństwo żydowskie, poza momentem natury państwowej, wydatnie poprze Pożyczkę Inwestycyjną również z przesłanek czysto gospodarczych, bowiem z jednej strony roboty inwestycyjne, prowadzone na znacznym obszarze Państwa wzmogą poważnie ruch zarówno w przemyśle, jak i w handlu, z drugiej zaś strony spodziewać się należy wzrostu zatrudnienia, w którym — należy się spodziewać — społeczeństwo żydowskie uzyska również udział — zakończył pos. Wiślicki.

Opinia prezesa Federacji Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych, M. Friedego.

— Przed społeczeństwem naszym — rozpoczął swą opinię prez. Friede — stoi teraz poważne zadanie wchłonięcia Pożyczki Inwestycyjnej. Niewątpliwie zostanie ona ulokowana na rynku z łatwością. Składa się na to wiele przyczyn. Przedewszystkiem cel Pożyczki przeznaczonej na poważne inwestycje zawiera momenty natury przekonywująco-propagandowej, całe zaś społeczeń-

stwa gotowe jest energicznie poprzeć wszystkie zamierzenia w kierunku żywienia naszego rynku pracy i rozbudowy urządzeń, niezbędnych dla normalnego funkcjonowania życia gospodarczego.

Sama organizacja Pożyczki Inwestycyjnej zawiera elementy atrakcyjne, da je bowiem zapewnienie lokaty zarówno stałej jak i korzystnej. Wyposażenie Pożyczki Inwestycyjnej w przywileje, uczynienie z niej częściowo pożyczki konwersyjnej, gdyż umożliwia ona zamianę obligacji Pożyczki Narodowej, papieru imiennego na papier o łatwym obiegu i obdarzenie posiadaczy jej dużymi szansami wygrania wysokich premij oraz nadpłatę ponad wartość nominalną w cenie wykupu obligacji umarzanych — jest bardzo szczęśliwym rozwiązaniem organizacji tej pożyczki i dobrą zachętą do lokowania w niej oszczędności. Skutki sfinansowania potrzeb inwestycyjnych z sum tej pożyczki będą tak doniosłe, że w dobrze zrozumianym interesie całego społeczeństwa należy odpowiedzieć na wezwanie rządu najwyższym udziałem w zapisach. Jestem pewien, że społeczeństwo nasze, które nigdy nie zawiodło i tym razem stanie ochotnie do współpracy z Rządem dla wspólnego dobra.

Wizyta ministra Laval'a w Warszawie i Moskwie.

PARYŻ. Po posiedzeniu Rady Ligi Narodów min. Laval uda się do Warszawy, a potem do Moskwy, gdzie podpisze projekt kowencji francusko-sowieckiej.

Ze swej strony angielscy ministrowie przeprowadzą u kierowników polityki niemieckiej sondowania, od których zależeć będzie rozwój sytuacji dyplomatycznej w Europie.

Odznaka dla b. wojskowych niemieckich nie będzie nadawana Polakom.

BERLIN. Sprawa nadawania przez rząd Rzeszy Niemieckiej odznaki pamiątkowej pod nazwą „Ehrenkreutz für Frontkämpfer” również obywatelom obcych państw wzbudziła żywe zainteresowanie na terenie zachodnich województw Rzeeczypospolitej.

W związku z tem dowiadujemy się, że wymieniona odznaka pamiątkowa, do której nie są przywiązane żadne zaopatrzenia materialne, ani też jakiegokolwiek świadczenia, nie będzie przyznawana obywatelom Rzplitej.

Litwa żąda przedłożenia sprawy kłajpedzkiej Lidze Narodów

KOWNO. Rząd litewski udzielił odpowiedzi państwu, sygnatarjuszom układu kłajpedzkiego w sprawie ich memorjału, dotyczącego kwestji Kłajpedy.

Zdaniem rządu litewskiego konwencja kłajpedzka miała na celu uzgodnienie suwerennych praw Litwy z miejscowymi ustawami okręgu kłajpedzkiego, lecz jedno z państw zagranicznych coraz bardziej ingeruje do spraw wewnętrznych Kłajpedy, gwałcąc w ten sposób normalny bieg życia w autonomji kłajpedzkiej i stwarzając przez to nową sytuację, która jest pogwałceniem konwencji kłajpedzkiej.

Rząd litewski proponuje przekazanie całej sprawy kłajpedzkiej Lidze Narodów, lub Międzynarodowemu Trybunałowi w Hadze.

Strajk... bezrobotnych.

GRUDZIĄDZ. Dn. 11 bm. wybuchł w Grudziądzu niezwykły strajk, obejmujący 1800 bezrobotnych, korzystających z doraźnych zapomóg przydzielonych przez miasto. Bezrobotni wstrzymali się od pracy doraźnej, jaką muszą wykonywać za pobierane zapomogi. Powodem strajku był nowy system wprowadzony przez miasto, wedle którego bezrobotni zamiast odpracowywać po 6 do 8 godzin w tygodniu, mieli pracować bez przerwy 4 do 6 dni w miesiącu. Uzyskałoby przez to większą wydajność pracy. Bezrobotni na taki system podziału pracy nie chcieli się zgodzić i do pracy nie stawili się. Zarząd Miejski zakomunikował, iż dopóki bezrobotni nie przystąpią do pracy, nie otrzymają zasiłków. Strajk trwał 24 godziny, t. j. do dnia 12 bm., w którym to dniu delegacja bezrobotnych zwróciła się do prezydenta miasta, zawiadamiając go, iż bezrobotni godzą się na nowy podział pracy. W sobotę wszyscy bezrobotni, korzystający z zapomóg, stawili się do pracy.

Katastrofalna eksplozja korków do strzelania.

ŁÓDZ. Katastrofalna eksplozja wydarzyła się w sklepie materiałów piśmiennych Z. Chaponika. Chaponik w sklepie swym posiadał również korki do strzelania i w czasie ich sprzedaży wskutek

Współpracownicze naszej p. **LOLI ODERBERG**
z powodu śmierci jej

MATKI

składa wyrazy najszczerzego współczucia

**Dyrekcja Spółki Akcyjnej
Gnaszyńska Manufaktura.**

Tragiczny spór współwłaścicieli fabryki. Zastrzelił współnika i sam pozbawił się życia.

WARSZAWA. Straszna tragedia rozegrała się w warszawskiej fabryce maszyn „Siła”.

Miedzy współwłaścicielami fabryki 40 letnim inż. Michałem Feingoldem a 50-letnim inż. Michałem Lewito wynikł przed pewnym czasem spór, który ostatecznie zaognił się tak bardzo, że inż. Feingold postanowił rozejść się ze współnikiem, czemu jednak ten ostatni sprzeciwił się kategorycznie.

W ub. sobotę po burzliwej rozmowie

w kantorze fabryki, inż. Lewito wydobyl nagle rewolwer i oddał do współnika 4 strzały. Ranny śmiertelnie inż. Feingold runął na ziemię. Po chwili rozległ się jeszcze jeden strzał: to inż. Lewito strzelił sobie w skroń. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Na odgłos strzałów zbiegli się robotnicy. Inż. Feingolda, rannego dwoma strzałami w brzuch, przewieziono do szpitala, gdzie wkrótce zmarł.

Tajemnica zniknięcia wyjaśniona.

Wisła wyrzuciła zwłoki dyr. Ginsberga w 6 tygodni po samobójstwie.

WARSZAWA. Zagadka tajemniczego zaginięcia dyrektora cukrowni „Babino Tomachowski” Wilhelma Ginsberga została po sześciu tygodniach rozwiązana.

W środę wieśniacy we wsi Kępa Konstancja, w gminie Rembów, powiecie płockim, w odległości 15 klm. od Wyszogrodu wyłowili jakieś zwłoki z Wisły. Wieśniacy wyciągnęli trupa na brzeg i zawiadomili miejscowy posterunek policyjny.

Policjanci zbadali zawartość kieszeni topielca i znaleźli dokumenty na nazwisko Wilhelma Ginsberga.

W kieszeniach ubrania tragicznie zmarłego dyrektora znaleziono karteczkę pisaną ręką dyr. Ginsberga, zawierającą następujące słowa: „Pieniądze, które mam przy sobie są nagrodą dla znalazcy

trupa. W. Ginsberg”.

Pieniądzy tych policja nie znalazła w ubraniu.

Rodzina zarówno w topielcu, jak i w ubraniu poznała, że był to dyrektor Wilhelm Ginsberg. Zwłoki wydano rodzinie. Przewieziono je już do Warszawy.

Dyrektor Ginsberg wyszedł z domu 22 lutego i skoczył do Wisły u wylotu ulicy Bolesław w odległości około 300 m. za mostem Kierbedzia.

Świadcami tragicznego kroku dyrektora byli trzej przechodnie, którzy usiłowali nawet wyłowić samobójcę z rzeki, jednak bezskutecznie. Zeznania ich złożone w swoim czasie w Urzędzie śledczym wskazywały na to, że Ginsberg popełnił samobójstwo.

Krwawy dramat miłosny.

Z palmą w rękę zabił ukochaną i popełnił samobójstwo.

Krwawy dramat miłosny rozegrał się wczoraj w Warszawie. — Ofiarą jego padły dwa młode istnienia.

22-letni Jan Rzempoluch, syn właściciela domu w Wołominie, zakochał się w swojej rówieśnicy Zofji Sawickiej. Pomimo, że Rzempoluch darzył ją szczerem uczuciem i proponował małżeństwo, Sawicka nie zwracała uwagi na zakochanego młodzieńca. Młoda dziewczyna pracowała w charakterze kelnerki w „Barze dla wszystkich” przy ul. Chłodnej i wszystkie wolne chwile od zajęć spędzała w towarzystwie koleżanek i przygodnie poznanych klientów. Rzempoluch zazdrosny o Sawicką, groził jej, że o ile nie zmieni swojego postępowania, zemści się na niej.

Chociaż Sawicka wiedziała, że Rzempoluch nie rozstaje się z rewolwerem i jest dość porywczy, aby swoje groźby wprowadzić w czyn, nie zmieniła swojego postępowania.

W dniu wczorajszym. Rzempoluch przyszedł do Sawickiej z palmą w rękę.

— Wracam z kościoła — oświadczył — powiedz mi ostatecznie czy będziesz moja?

Gdy spotkał się z odmowną odpowiedzią, nie namyślając się ani chwili wyjął z kieszeni rewolwer i dwukrotnie strzelił do Sawickiej kładąc ją trupem na miejscu, a następnie przyłożył sobie lufę do skroni ciężko się raniąc. Przewieziony do szpitala Rzempoluch zmarł.

domaganie się szkół polskich, jest wielce znamienne dla stosunków na Litwie. Dotychczas bowiem prasa litewska twierdziła, że szkół polskich w Litwie domaga się jedynie inteligencja polska.

Groźny bandyta padł pod kulami ścigających go policjantów.

WARSZAWA. Powiat warszawski żył od dłuższego czasu pod terorem groźnego bandyty, 39-letniego Kazimierza Bartoszewskiego, którego policja nieustannie tropiła.

Jako „bazę” miał Bartoszewski wieś Elsnerów, gdzie zamieszkiwała jego kochanka. Tropiony przez policję udał się on wczoraj z Elsnerowa do Warszawy, by tu na Bródnie wpaść w ręce policji.

Patrol wywiadowców spotkał Bartoszewskiego na ulicy Hutniczej. Poznał go. Wezwanie do zatrzymania się nie pomogło.

Bartoszewski rzucił się do ucieczki,

a w pewnej chwili wyciągnął rewolwer i skierował go w kierunku ścigających. Wówczas policjanci użyli broni i dwa celne strzały zwały bandytę z nóg. Rannego ciężko bandytę przewieziono do szpitala. Przy łóżku jego czuwa policjant.

Na wypadek wojny w Europie.

WASZYNGTON. Stanowisko Stanów Zjedn. na wypadek wojny europejskiej jest obecnie przedmiotem szczegółowych debat w łonie rządu amerykańskiego.

Amerykańska opinia publiczna domaga się w tej kwestji udzielenia prez. Rooseveltowi ze strony kongresu specjalnych pełnomocnictw, na mocy których prezydent zostałby upoważniony do zakazania wywozu amunicji z Ameryki, dalej do zakazu udzielania pożyczek państwom prowadzącym wojnę i do trzymania zdala amerykańskich obywateli od europejskich placów bojów a wreszcie do wydania rozporządzeń, na mocy których używanie portów amerykańskich przez łodzie podwodne miałyby zostać zakazane państwom prowadzącym wojnę.

Teroryści skazani na śmierć.

SOFJA. Bułgarski sąd wojenny w Newrokipie wydał wyrok w sprawie 9 członków macedońskiej organizacji V. M. R. O., oskarżonych o zamordowanie jednego z niewygodnych członków organizacji.

Trzej członkowie centralnego komitetu organizacji Michajłow, Nastew i Kurtew skazani zostali na karę śmierci, dalsi trzej na dożywotnie więzienie, a pozostali oskarżeni na 15 lat więzienia.

Zeppelin, lądując przymusowo zburzył dom.

RIO DE JANEIRO. Zeppelin, odbywający swój regularny przelot z Niemiec do Ameryki Południowej, wskutek mgły i ulew zboczył ze swej trasy i lądował przymusowo na wschód od Recife w Brazylii (w stanie Pernambuco).

Przy lądowaniu olbrzymi sterowiec zniszczył dom i kilka drzew. Również przy lądowaniu został uszkodzony ster Zeppelina.

Po dokonaniu naprawy, w dwie godziny po lądowaniu, Zeppelin udał się w dalszą drogę.

Dwie straszne katastrofy lotnicze.

PARYŻ. W pobliżu Bordeaux wydarzyła się katastrofa samolotowa. Hydroplan spadł ze znacznej wysokości. 6 osób znajdujących się w samolocie usiłowało ratować się przy pomocy spadochronów. Spadochrony nie otworzyły się, ponieważ samolot znajdował się w t. zw. „dziurze powietrznej”. Trzy osoby poniosły śmierć na miejscu, a trzy doznały ciężkich obrażeń.

PRAGA. W pobliżu Pragi zderzyły się podczas ćwiczebnego lotu dwa samoloty. Jeden z nich spadł na ziemię i spłonął w pobliżu miejsca wypadku, drugi spadł i rozbił się w odległości 6 klm. od miejsca zderzenia. W katastrofie zginęli dwaj lotnicy i dwaj mechanicy.

Wstrząsająca katastrofa w teatrze

NANKIN. Wczoraj podczas przedstawienia runął gmach jednego z teatrów w Nankinie. W chwili wypadku w teatrze znajdowało się kilkaset osób. W katastrofie zginęło 30 osób, a przeżyło 200 jest rannych.

Kino „LUNA”

Dziś i dni następnych

Film w-g głośnej powieści

KAROLA DICKENSA

— — — p. t. — — —

Wielkie wydarzenie

W rolach głównych — —

Henry Hull mistrz maski

Philips Holmes

Jane Wyatt George.

— Nad program: —

Dodatki dźwiękowe

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś z okazji przyjazdu do Częstochowy ulubieńców Publiczności

Hanki ORDONÓWNY

IGO SYMA — — — — —
dajemy ich wielki film Polski

SZPIEG W MASCE

według poczytnej powieści **A. Marczyńskiego**

Romans artystki — agentki obcego wywiadu z młodym oficerem lotnikiem

Nad program: **Dod. dźwiękowe**

KRONIKA.

KALENDARZYK

Wtorek 16 kwietnia. Lamberta.
Wschód słońca o g. 4,49. Zachód o g. 18,40

Nocne dyżury aptek.

W nocy z poniedziałku na wtorek: Stary Rynek, Siedmiu Kamienie.
W nocy wtorku na środę: III Aleja, Na rutowiczach

Delegat rządowy przy Zarządzie Miejskim w Częstochowie. W czwartek i piątek w Częstochowie bawił w sprawach służbowych delegat Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, naczelnik finansów komunalnych departamentu samorządowego Min. Spr. Wewn. p. Adam Kunciewicz, w pierwszych dniach b. r. mianowany delegatem rządowym przy Zarządzie m. Częstochowy.

Nominacja p. Kuncewicza nastąpiła na zasadzie postanowień §§ 1 i 2 rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 grudnia 1924 r. o ustanowieniu delegatów rządowych przy poszczególnych samorządach i innych związkach prawnopublicznych (Dz. U. R. P. № 113 poz. 1002) oraz art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 21 października 1932 r. w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej (Dz. U. R. P. № 91 poz. 777).

Delegat rządowy dokładnie zapoznał się ze stanem gospodarki finansowej na szego miasta, przeprowadził lustrację wydziału kasowo rachunkowego i dokonał wizytacji miejscowych szpitali, a przed wyjazdem w rozmowie z p. prezydentem Mackiewiczem wyraził zadowolenie ze stwierdzonego stanu.

Nowi członkowie Rady Miejskiej w Częstochowie. Na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej na ławach radzieckich ukaza się kilka nowych twarzy, gdyż na miejsce czterech radnych, którzy zostali wybrani ławnikami, w skład Rady Miejskiej wejdą następujący zastępcy: z listy Polskiego Bloku Gospodarczego na miejsce ławnika Magnuskiego wejdzie p. Ludwik Polaczek, na miejsce ławnika Kaźmierczaka p. Konstanty Federowski (PPS.), na miejsce ławnika Piątkowskiego ze Stronnictwa Narodowego p. Władysław Wojtal i wreszcie ławnika Szpiro (Klub Żydowski) zostali p. Maurycy Faust.

W głosowaniach Rady Miejskiej będzie brać udział ogółem 54 osoby, tj. 48 radnych, prezydent i 5 ławników, w razie zaś obsadzenia stanowiska wiceprezydenta 55 osób.

Wybory w Okręgowym Towarzystwie Rzemieślniczym. W dniu wczorajszym w Okręgowym Towarzystwie Rzemieślniczym odbyły się wybory nowego zarządu. Na zebraniu wyborczym przewodniczył p. K. Miszczak.

Wybory odbyły się w obecności wojewódzkiego inspektora kooperacji przemysłowych — p. Wójtowicza i dały następujące wyniki.

Prezesem ponownie wybrany został jednogłośnie dotychczasowy prezes — ławnik Magistratu p. Stefan Jarzębiński, wiceprezem p. Stanisław Wierczok; w skład zarządu weszli p.p.: Adam Musiał, Piotr Dębski, Kazimierz Miszczak, Władysław Bulski i Proszewski, zastępcami wybrani zostali p. p. K. Plucik, W. Hildebrant i Puskiewicz.

Nowy zarząd wybrany został na przeciąg lat 3 ch.

Z wiedeńskich kabaretów do szarego domu na Zawodziu.

Obywatel austriacki Zygfryd Zisman, liczący obecnie około lat 30, z zawodu śpiewak kabaretowy, przez szereg lat występował na scenach teatrzyków wiedeńskich i na tem polu powodziło mu się niezgorzej. Ale w związku z ogólnie znanymi wydarzeniami krwawej wojny domowej, której terenem stała się tońca dotychczas w pogodzie i śpiewie stolica naddunajska, ściemniła się również i dola osobista Zismana.

Wraz z pierwszymi salwami wojny białych z czerwonymi zmilkła płochą maza śpiewu i Zisman pewnego dnia znalazł się bez pracy.

Po kilku miesiącach bezskutecznego poszukiwania zajęcia wyemigrował on do Polski, mniejsza o to czy legalnie, czy nielegalnie, pewien czas spędził w Cieszyńcu, a następnie znalazł się w Częstochowie, gdzie podając się za przedstawiciela poważnej firmy wiedeńskiej, zgłosił się do służącej dr. Finkielsteina i oświadczył jej, że doktor zamówił w firmie większą ilość medykamentów, wyłudził od niej 25 zł, rzekomo na natychmiastowe wykupienie prze-

syłki.

Sąd Grodzki za to oszustwo skazał go na 10 miesięcy więzienia.

Od wyroku tego skazany odwołał się do Sądu Okręgowego, jako sądu II-giej instancji.

W ub. sobotę sprawa Zismana znalazła się na wokandzie sądowej. Rozpoznawał ją sędzia okręgowy Nakonieczny, oskarżał prok. Chawłowski, protokol poiedzenia prowadził apl. sądowy Goldwaser.

Oskarżony obecnie odsiaduje za jakieś sprawy karę więzienia w Cieszyńcu i na rozprawę nie przybył.

Sąd Okręgowy złagodził Zismanowi karę do 9 miesięcy więzienia, lecz w toku rozprawy okazało się, że Zisman w analogicznych okolicznościach usiłował wyłudzić pieniądze również i od służącej dr. Piltza, wobec czego sąd na wniosek prokuratora skierował akta sprawy do prokuratury celem przeprowadzenia dochodzenia w tej sprawie. Zisman więc prawdopodobnie powtórnie stanie przed Sądem Grodzkim w Częstochowie.

Wybitny komunista po aresztowaniu zmarł w urzędzie śledczym.

W Sosnowcu zatrzymany został przez policję jakiś podejrzany osobnik, którego przyprowadzono do wydziału śledczego.

Zatrzymany podał, że nazywa się Abram Landau i pochodzi z Warszawy, przyczem oznajmił, że do Zagłębia przyjechał w celach handlowych.

Landau, mimo tych twierdzeń, został w wydziale śledczym poznany, jako wybitny działacz komunistyczny, który od dłuższego czasu „pracował” w Częstochowie, gdzie właściwie zamieszkiwał i posiadał fabryczkę pasów parcianych.

W Częstochowie zaczęła mu policja następować na pięty, to też jako wybitny komunista wysłany został do Warszawy.

Ostatnio Landau przybył do Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie w związku ze zbliżającą się 1 majem miał przeprowadzić odpowiednią akcję wśród miejscowych komunistów.

Zatrzymany komunista, widząc, że jest poznany zmieszał się bardzo i o-

świadczył, że czuje się niedobrze.

Posadzono go więc na krześle, myśląc, że Landau zemdlął i poczęto go cucić.

Jednocześnie wezwano felczera, który zastosował zastrzyk horaminy, mimo to jednak Landau nie odzyskał przytomności i zmarł.

Śmierć nastąpiła w kilka minut po przyprowadzeniu Landaua do wydziału śledczego.

Zawiadomione o wypadku władze rozpoczęły dochodzenie, celem ustalenia przyczyny nagłej śmierci.

Przeprowadzona sekcja zwłok wykazała, że Landau zmarł nagle wskutek schorzenia serca i przekrwienia mózgu, co nastąpiło pod wpływem strachu.

Komunista przeląkł się bowiem, że został poznany i schorzał serce przestając funkcjonować.

Landau był mężczyzną w wieku 31 lat, anemicznej budowy i jak wykazała sekcja od dłuższego czasu cierpiał na schorzenie serca.

Przejazd kolejami w okresie świątecznym. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że w okresie świąt Wielkanocnych od 16 do 20 kwietnia przy wyjeździe z Warszawy, każdy podróżny oprócz biletu na przejazd powinien posiadać specjalny kupon.

Kupony wydawać będą bezpłatnie kolejowe kasy biletowe stacji Warszawa i biura podróży.

Równocześnie Dyrekcja zaznacza, że dla wygody podróżnych pożądane jest zaopatrywanie się w bilety powrotne za raz po przyjeździe do Warszawy.

Pierwsze występy podwórkowych trubadurów. Z nastaniem pierwszych ciepłych dni na podwórkach ukazywali się śpiewacy, dźwiękami czułych pieśni szturmujący do serc bliźnich.

Ich plan generalnego natarcia prowadzi się do następującej metody.

Z początku śpiewają oni na podwórku, opowiadając swoje dole i niedole.

„Jako te liście, z drzewa strącone, tak my przez pracę w świat ten rzucane, na poniewierkę złą i okrutną”.

A gdy żaloszny ten śpiew nie osiąga zamierzonego celu i gdy upragnione datki nie spływają na głowy śpiewaków, wówczas dalszy ciąg opery przenosi się na klatki schodowe i śpiewacy z godną lepszej sprawy wytrwałością śpiewają pod drzwiami mieszkań aż do skutku i przestają dopiero wtedy, gdy zaszarowane drzwi się otworzą i ukaze się w nich ręka z upragnionym datkiem.

Zakaz „świątecznej kanonady”. Zbliżają się święta Wielkiejnocy i z nie mi tradycyjne salwy i strzelanina. Ponieważ co roku notuje się liczne wypadki poparzenia, ogłuszenia itp. zarówno przy sporządzaniu nabożów z kalichlorku, jak i przy strzelaniu, przypominamy o wydanym przez władze administracyjne za-

rażeniu, wprowadzającym do końca bież. mies. zakaz sprzedaży przez sklepy apteczne i drogerie środków wybuchowych, służących do wyrobu petard itd. Za naruszenie zakazu sprzedaży środków wybuchowych i strzelaninę przewidziane są kary do 500 zł. grzywny i 2 tygodnie aresztu. W wypadku zatrzymania nieletnich, do odpowiedzialności pociągani będą rodzice.

Nieudana wyprawa do sklepu „Jedności”. W nocy z piątku na sobotę nieznaną sprawcy pod osłoną ciemności nocnych przez podważenie zaluzji usiłowali dostać się do sklepu „Jedności” przy ulicy Kilińskiego 19, lecz w ostatniej chwili zostali spłoszeni przez obchodzącego swój rewir wartownika organizacji „Zamek” i ratowali się ucieczką.

W „romantycznych” okolicznościach wyłudził pierścionek. W styczniu 1934 r. niejaka Pawa Kaufman znajdowała się na miejscowym dworcu kolejowym w oczekiwaniu pociągu. W pewnym momencie podeszło do niej 2 młodych mężczyzn i zaproponowało jej nocleg, zgóry zapewniając, że nie żywią względem niej żadnych złych zamiarów.

Młoda niedoświadczona dziewczyna zgodziła się na tę propozycję i udała się na nocleg z jednym z przygodnie zapoznanych znajomych, drugi zaś narazie dyskretnie się ulotnił po to tylko, aby po kilku kwadransach zjawić się w owym mieszkaniu, do którego przyjeżdżna została zaproszona na nocleg.

Jak się rzecz dalej miała przedstawiać to dość zagadkowo. Wiadomo tylko to, że Kaufman zameldowała policji, że następnego dnia rano dała jednemu z młodych ludzi, 25-letniemu Aleksandrowi Moszykowi pierścione-

W kolekturze

J. WEKSLER

Aleja 6

padła wygrana

w 3-ej klasie

na Nr. 116491

zł. 20.000

złoty z białym oczkiem, prosząc go, aby sprzedał go lub zastawił, pieniądze zaś doręczył jej.

Moszyk pierścioneek wziął i więcej się nie pokazał, przywłaszczwszy sobie, rzecz jasna, pierścioneek.

Onegdaj w sądzie grodzkim rozegrał się epilog tej romantycznej nocy. Sąd skazał nierycerskiego amatora przygód miłosnych na 6 miesięcy więzienia.

Za manipulowanie wytrychem przy cudzych drzwiach. W dniu 12 marca 1935 r. zamieszkały przy ulicy Jasnogórskiej 12 Kazimierz Górak mniej więcej około godz. 3-ej popoł. usłyszał kilkakrotnie powtórne pukanie do swoich drzwi. Będąc jednak bardzo znużony i chcąc uniknąć niepotrzebnej wizyty, udał, że go w domu niema i nie otworzył drzwi, a gdy po chwili podeszedł do okna zobaczył na podwórku jakiegoś podejrzanego osobnika, który badawczym wzrokiem przyglądał się oknom mieszkania.

Upłynęło jeszcze kilka chwil i Górak ponownie usłyszał jakieś podejrzane szmery i jakby zgrzyt żelaza w zamku. Było więc więcej niż pewne, że ktoś zamierza przy pomocy włamania dostać się do mieszkania. Górak zniecierpliwiony otworzył drzwi i ujął złodzieja na gorącym uczynku usiłowania kradzieży. Złodziejowi udało się rzucić wytrych do piwnicy, lecz Górak ruch ten zauważył i po krótkim poszukiwaniu znalazł nieomylny dowód winy ujętego.

Tym złodziejem okazał się 21-letni Jakób Wasila, urodzony w Łazach, po wiat Bochnia.

W dniu wczorajszym niefortunny złodziej stanął przed sądem grodzkim, który go skazał na 6 miesięcy więzienia.

Echa kradzieży w pokojach umeblowanych. W dniu 30 stycznia 1932 r. 36-letni Nikodem Pluciński, chwilowo zamieszkały w pokojach umeblowanych przy ul. Piłsudskiego 17, skradł swojemu szlafkamratowi całą jego garderobę wart przeszło 400 zł., ogolił go dosłownie z wszystkiego co posiadał.

Po dokonaniu tej kradzieży Pluciński zbiegł z miasta i tajemniczo przepadł jak kamień w wodzie. Zarządzony pościg przez kilka lat nie dawał żadnych wyników. Wreszcie przed kilku dniami Pluciński wpadł w ręce policji w Łodzi, która przy pomocy „Gazety Śledczej” rozpoznała w nim sprawcę kradzieży przy ulicy Piłsudskiego. Złodziej narazie został osadzony w więzieniu w Łodzi i w swoim czasie zostanie sprowadzony do Częstochowy.

Zysk obywatela i dobro ogółu — to hasło Premjowej Inwestycyjnej.

Znaczna zniżka cen
na radjoaparaty

„Elektra“

Częstochowa
A. STANKIEWICZ
Aleja 36. Tel. 14-61.

Dźwiękowe
Kino - Teatr „STYLOWY“

Dziś i dni następnych
Przemych wystawy! Upojne melodje!
Cudowne kobiety! Wspaniała gra!
w filmie p. t.

WIKTOR CZY WIKTORJA

w roli głów. król komików wiedeńskich Herman Thiming

Dziś w „ATLANTICU” „Powrót Natana Beckera” oraz Buster Keaton w filmie p. t.

„Profesor w kabarecie”

Kto wygrał na loterii?

Wczoraj, w 3-cim dniu ciągnięcia 3 ej klasy 32 Loterii Państwowej główne wygrane padły na następujące numery:

I.

Zł 100,000 na n ry: 62487 134862 168759.

Zł 50,000 na nr.: 99463 173232.

Zł 20 000 na n-ry: 45638 78293.

Zł 10,000 na n-ry: 1023 64128 72368 76517 164414

Zł 5000 na nry: 31644 100427 103197 177916.

Zł 2000 na n-ry: 5918 80298 95201 122586 167759.

Zł 1000 na n-ry: 7884 15310 38850 42435 91400 124916 175515.

Zł 500 na nry: 14890 18037 18401 21155 74268 75967 143550 163864 175362 184119.

Zł 400 na n-ry: 4366 5303 29421 36038 37860 38222 59701 99122 124439 132553 143220 149479 160962 151757 158107 164509 169193 182949.

Zł 300 na n-ry: 27838 49748 80693 90004 100842 105279 111486 125890 135552 141076 142984 144744 148192 161144 172009 180997.

Zł 250 na nry: 1226 1488 5084 5563 6389 10673 10997 11166 16837 21159 26409 31763 37217 47436 53127 67638 72261 72726 75687 80544 86237 87051 88610 90546 107678 111541 111541 115155 122379 123405 129160 131524 136571 146768 153839 154309 164486 168700 177037.

II.

Zł 20,000 na nr. 116491.

Zł 10,000 na nr. 73035 174857.

Zł 5,000 na n ry: 81748.

Zł 2,000 na n ry: 52590 105515 179143.

Zł 1,000 na n ry: 31876 34861 41716 100456 118902 161196

Zł 500 na n-ry: 6323 11815 13509 16740 24005 72375 85515 87510 94008 159612.

Zł 400 na n-ry: 17101 35797 44067 46441 65087 72507 97786 110858 110948 120687 134494 135062 173006 175165 179354 180745.

Zł 300 na n-ry: 1980 9486 12832 29672 30150 35351 38884 39052 62325 62690 68932 83831 91736 84200 109746 117796 124280 127303 130823 151322 154713 175662 178725.

Zł 250 na n-ry: 4113 4047 3649 10655 11757 13346 14360 15730 21579 31909 306774 36001 59443 50131 43517 58449 63672 64984 68695 77263 79228 76164 82766 85750 91590 94714 98224 107463 115107 117254 119136 128498 134689 144886 153782 157074 161454 160002 169002 169966 172873 177494 180515 182988 184198.

Wykrycie sprawcy kradzieży.

W miesiącu marcu br. na szkodę p. Ciepielskiego, zam. przy ul. Warszawskiej № 134, skradziono 3 krzaki róż. Przeprowadzonym dochodzeniem ustalono, że kradzieży tej dokonał Bogumił Żak, zam. przy ul. Warszawskiej № 64, od którego skradzione róże odebrano i zwrócono poszkodowanemu.

Do wynajęcia w centrum miasta

jeden lub dwa pokoje umeblowane z utrzymaniem lub bez.
Na biuro lub prywatnie

Wszelkie wygody: łazienka, telefon etc.

Wiadomość: ul. Najśw. Marii Panny (II Aleja) Nr. 24, m. 3.

Firma H. IMICH

Częstochowa, Aleja 16.
Telefon 20-97.

poleca: farby, lakiery
cement, gips.

Ostrzeżenie! Za wszelkie długi i postępowanie b. mojej żony p. Kotyłowej — obecnie p. Wolbergowej nie odpowiadam.
Witold V. Kotylla.

UWAGA! Meble

do nabycia w Zakładzie Stolarskim — Franciszka Szudrowicza, Częstochowa, ul. Focha 18. — Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty stolarskie, oraz posiada na składzie duży wybór mebli. Ceny konkurencyjne. — Wyrób własny.

Wytwórnia Luster i Szlifiernia Szkła oraz Oprawa Ram „ARTOLUX”

Częstochowa, Al. Wolności 39. Tel. 23-76.

Wykonuje szlifowane i gładkie lustra wszelkich gatunków, wymiarów, fasonów i t.p. Przyjmuje także wszelkie roboty wchodzące w zakres szlifierstwa i szklarstwa. Na składzie są gotowe oprawione lustra ze szkła belgijskiego, czeskiego i krajowego wszelkich wymiarów oraz gotowe trema w różnych rozmiarach z stolikami i szafkami które sprzedaje się również na raty

UWAGA: Roboty szklarsko-szlifierskie do samochodów wykonuje się na poczekaniu. CENY BARDZO PRZYSTĘPNE. — Robota solidna gwarantowana, wykonana przez wykwalifikowanych fachowców.

Tragiczna śmierć znanego awanturnika.

Zginął od kuli napastowanego przezeń przechodnia.

Krwawe zajście rozegrało się w nocy z soboty na niedzielę przy ulicy Małej.

O północy powracał do domu starszy robotnik fabryki „Warta”, 43 letni Władysław Wosik (ul. Orla 7). Na ulicy Małej Wosikowi zastąpili drogę znani awanturnicy bracia Mieczysław i Longin Szczepaniakowie (ul. Narutowicza 71), którzy zażądać mieli odeń pieniędzy na wódkę, czemu Wosik, który napastników dobrze znał, odmówił.

Rozwścieczeni odmową Szczepaniaków rzucili się wówczas na Wosika, zamierzając rozprawić się z nim. Napadnięty stawiał energiczny opór, widząc jednak przewagę napastników, wydobył

z kieszeni posiadany legalnie rewolwer i wydostawszy się na środek jezdni oddał w kierunku Szczepaniaków kilka strzałów, z których dwa okazały się celne.

Jedna z kul trafiła Longina Szczepaniaka w brzuch. Rana ta okazała się śmiertelną. Drugi napastnik ranny został w szyję.

Śmiertelnie ranny Longin Szczepaniak zmarł w drodze do szpitala. Brat jego przebywa na kuracji w szpitalu Najśw. Panny Marii.

Wosik sam zgłosił się do komisariatu, oddając się w ręce policji.

Władze śledcze prowadzą w tej sprawie energiczne dochodzenie.

Z życia Ż. T. K. Żyd. Tow. Kraj. w Polsce.

Stowarzyszenie Esperantystów im. d-ra L. Zamenhofa zawiadamia, iż lekcje języka esperanta odbywają się w poniedziałki i czwartki o godz. 21 pod kierownictwem p.p. prof. Brandewicza i d-ra Asza.

Zapisy na esperanto przyjmuje jeszcze kancelaria T wa przy ul. Al. Wolności 2, codziennie od godz. 21 do 22 z wyjątkiem niedziel i świąt.

* * *

Z okazji nadchodzącego sezonu t.j. zbliżającego się lata, ożywiła ostatnio Sekcja Turystyczna przy Ż. T. K. swoją działalność. Zorganizowano jak już wspomniano Kurs Przystosowania Turystycznego o bardzo szerokim zakresie działalności. We wtorek 9 b.m. referował inż. L. Horowicz problem b. ciekawy, a mianowicie: „Turystyka u nas, a zagranicą”.

Po referacie rozwiązała się ożywiona dyskusja, a między innymi postanowiono wykorzystać zbliżające się ferje świąteczne i urządzić kilka miłych i ciekawych wycieczek.

Wszystkim członkom Tow. przysługują prawo wstępu na wykłady Kursu Turystycznego.

Chce pomóc swego kolegę.

Wczoraj o godz. 18 do zakładu fryzjerskiego braci Teichnerów (ul. św. Barbary 99) wtargnął niejaki Kazimierz Brendzel (ul. św. Barbary 80), który usunął z zakładu dwie klientki, a następnie groził właścicielowi zakładu zabójstwem. W tym momencie do zakładu wszedł jakiś pan, na widok którego ułonił się, by wkrótce znów powrócić. Awanturnik zaczął dobijać się do drzwi, lecz nie otworzono mu ich, wobec czego, mszcząc się Brendzel urwał kłamek, przyczem ponownie zagroził zabójstwem.

Jak się okazuje, Brendzel chce pomóc swego kolegę Trzebińskiego, któremu jeden z Tajchnerów wskutek kopnięcia go, złamał nogę i z tego powodu urządził wczoraj awanturę.

Pobicie. Zameldował policji Fryben Konstanty (ul. Szara Nr. 14), że w dniu 13 b. m. na Nowym Rynku został pobity przez Władysława i Sawela braci Milczaków (ul. Kusięcka № 10) i Giełzę Piotra (ul. № Srebrna). Fryben twierdzi, iż w tym czasie zgubił 14 zł. gotówki.

Na „gape”. W dniu 13 b. m. na stacji kol. w Częstochowie zatrzymana została Walerja Mierzwińska, lat 30, urodzona we wsi Dębów gm. Poczesna, obecnie bez stałego miejsca zamieszkania, za przejazd kolejną bez biletu z Sosnowca do Częstochowy. Wymienioną przekazano władzom sądowym.

Okazyjnie

do sprzedania stół okrągły i kredens biały. Wiadomość: R. Wieluński 16.

Słowo sportowe

Z otwarcia sezonu KS. Brygada.

Gdy drużyny stanęły na boisku gotowe do defilady, prezes klubu mjr. Ostrzyński wręczając p. dr. Alfredowi Frankemu dyplom członka honorowego klubu oraz odznakę tegoż klubu wygłosił krótkie lecz mocne przemówienie, zaznaczając, że w uznaniu zasług jako członka założyciela KS. Brygada walne zebranie Koła nadało p. doktorowi tę godność. Odpowiadając p. dr. Franke stwierdził, że jest wzruszony zaszczytem jaki go spotkał i mimo, że nie jest obecnie już czynnym członkiem, jednak Koło może zawsze liczyć na jego najczystsze poparcie. Następnie odbyła się defilada. Pierwsze maszerowały siatkarki Victorji i Brygady, następnie koszykarze Makabi, lekkoatleci WKS. 27 p. p., a na końcu Brygada: koszykarze, lekkoatleci, piłkarze i bokserzy. Defiladę przyjął p. dr. A. Franke w otoczeniu zarządu KS. Brygada, która wyglądała bardzo ładnie. Do defilady jak i podczas przerw przygrywała orkiestra 27 p. p.

Siatkówka pań.

Brygada — Victorja 20:13.

Po przerwie zimowej, panie niezbyt dobrze się czuły na boisku, pozostawiającem wiele do życzenia. Najlepsze z zespołów: Jełowicka (Br.) i Piltzówna (Vict.). Sędzia p. Weis dobry.

Koszykówka panów.

Brygada — Makabi 29:8 (15:6).

Gry prowadzono przy przewadze Brygady. Zwycięstwo zasłużone. Sędzia p. Szor dobry.

Bieg 100 mtr. 1) Lebelt (Br.) 12 sek

2) Grajek (WKS.)

Bieg 3000 mtr. 1) Gałuszka (Br.). 9 m. 44 s.

Skok w dal 1) Juszczyk (WKS) 5.68.

2) Lebelt (Br.).

Piłka nożna.

Brygada — Częstochowka 3:1 (2:0). Bramki zdobyli dla Brygady: Hadzik, Jagusiak i Heine, dla Częstochówki Sikorski. Sędzia p. Gospodarek.

Sprawozdanie z tego meczu ze względu na techniczne, zamieścimy w następnym numerze.

Wyniki w Lidze.

Cracovia — ŁKS 5:1.

Ruch — Wisła 4:2.

Legia — Garbarnia 0:0.

Pogoń — Polonia 3:0.

Warta — Warszawianka 3:1.

Boks.

Warszawa — Łódź 10:6.

Lublin — Warszawa 10:6.

Legia (W-wa) pozyskała znanego biegaacza Maszewskiego (Polonia) oraz Noji (Sokół Poznań) zgłosił swoje przystąpienie.

Kaes.

Z RADOMSKA.

— Inż. Zdzisław Macherski dyrektorem syndykatu drutu i gwoździ. W ub. tygodniu, dotychczasowy dyrektor Tow. Akc. Metalurgicznego, inż. Zdzisław Macherski opuścił Radomsko, obejmując stanowisko dyrektora syndykatu drutu i gwoździ w Warszawie.

— Zakaz strzelaniny w czasie świąt Wielkiej Nocy. Ukazało się w łódzkim Dzienniku Wojewódzkim rozporządzenie z dnia 30 marca b.r. o zakazie strzelaniny w czasie świąt Wielkiej Nocy, które m. in. brzmi:

§ 1. Zabrania się strzelaniny świątecznej zarówno z broni palnej, jak i zapomocą straszków, petard oraz żabek, przyrządzanych z calichloricum lub innych materiałów wybuchowych.

§ 2. Zabrania się składom aptecznym i innym sklepom sprzedaży chloranu potasowego (calichloricum — sól Bertholleta) i wszelkich substancji, posiadających właściwości wybuchowe. — Z aptek chłdran potasowy, substancje, posiadające wyżej wymienione właściwości, mogą być wydawane jedynie za receptami lekarzy.

§ 3. Przekroczenie niniejszego rozporządzenia podlega w drodze administracyjnej karze grzywny do 500 zł. lub karze aresztu do 14 dni albo obu tym karom łącznie, o ile dane wykroczenie nie pociąga za sobą ostrzejszych skutków, przewidzianych przez inne ustawy.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dn. 15 kwietnia i obowiązuje na terenie woj. łódzkiego do dn. 24 kwietnia 1935.

— Brać strażacka szkoli się. Dn. 17 marca r. b. zakończył się kurs wyszkoleniowy w O. S. P. Maluszyn, dnia 9 b. m. w O. S. P. Żytino, dnia 10 b. m. w O. S. P. Łazów. Kursy trwały przeszło dwa miesiące czasu i zakończyły się egzaminami, które przeprowadzała Komisja w składzie: instruktora Stefana Gruchota, naczelnika rejonu Jana Popowicza oraz naczelników Ignacego Jęzierskiego i Antoniego Kapuścika.

Egzaminy wykazały, że poziom kursów był wysoki; strażacy oprócz podstawowych wiadomości pożarniczych w myśl nowej instrukcji wyszkoleniowej, doskonale zapoznali się z obowiązującą ustawą o ochronie przed pożarami, treścią nowych statutów, samorządem wiejskim, gminnym i powiatowym oraz życiem społeczno-gospodarczym swojej okolicy.

W najbliższych miesiącach ma być zorganizowany kurs II-go stopnia dla podoficerów straży w rejonie Maluszyn. Szczęście Boże cichej a wytrwałej pracy!

— Został pobity i okradziony.

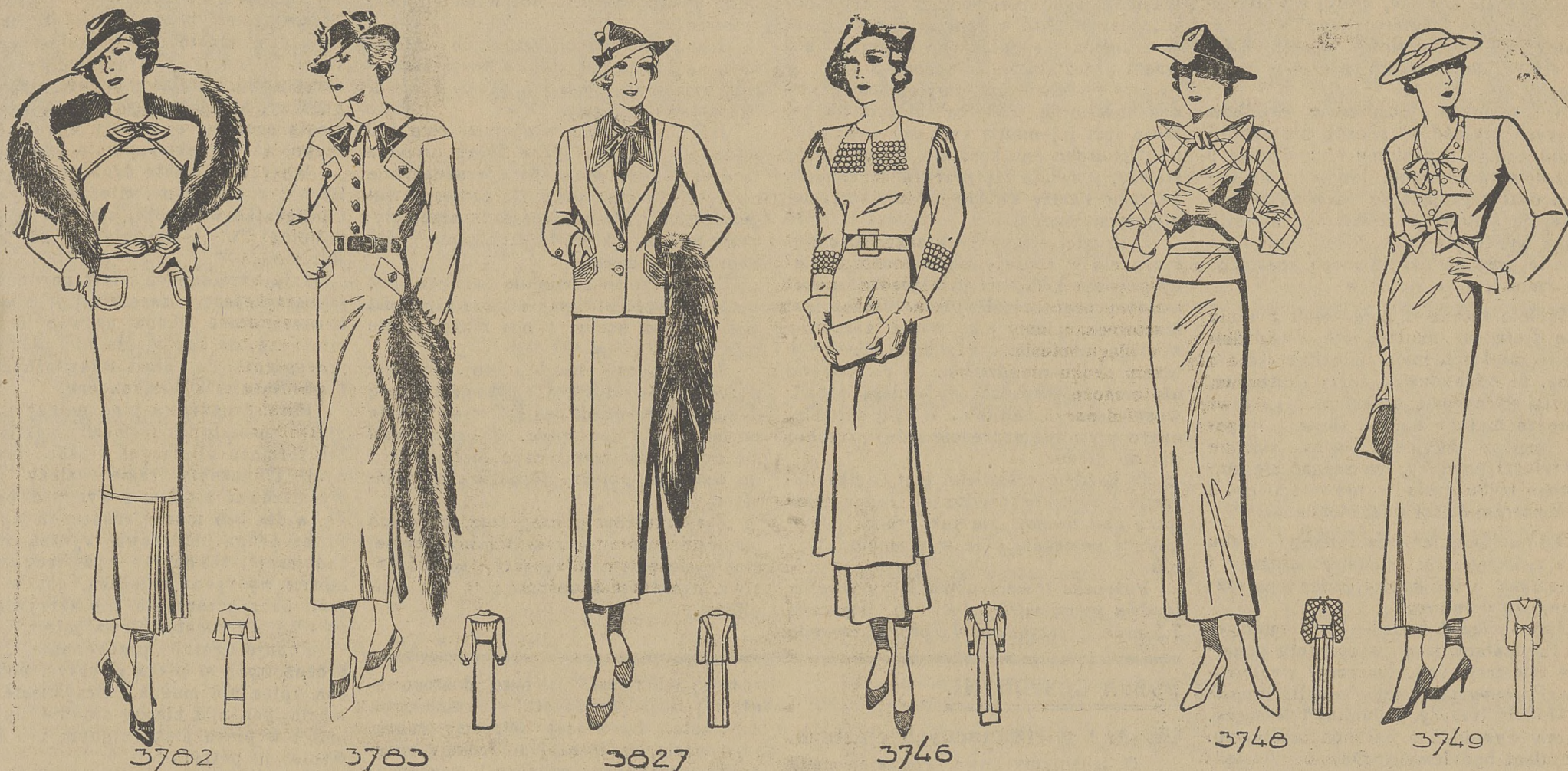
Jan Kowalik ze wsi Patrików gm. Pajęczno zgłosił policji, iż został pobity przez Józefa Szymczaka i 14 jego towarzyszy ze wsi Wąsosz, pow. częstochowskiego. Dobrana kompanja widząc powalonego Kowalika zabrała mu chleb i posiadaną gotówkę w sumie 2 zł. 60 gr. Policja wszczęła dochodzenie.

RADJO.

WARSZAWA 16 kwietnia

6.45 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36, Gimnastyka. 6.50, 7.25 Muzyka z płyt. 7.15 Dziennik. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyczne”. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu z Warszawy. Obserw. Astron. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadomości meteorologiczne. 12.05 Koncert ze Lwowa. 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik połudn. 13.05 Fantazje operowe z płyt. 13.45 Z rynku pracy. 13.50 Wiadomości o eksporcie polskim. 13.55 Przegląd giełdowy. 14.45 Fantazje operowe. 16.30 Audycja dla dzieci młodszych. 16.45 Kwadrans słynnych artystów (płyty). 17.00 Skrzynka P. K. O. 17.15 Koncert. Transm. z Konserw. Warsz. 17.40 Muzyka lekka. 17.50 Odczyt. 18.00 Krótki recital śpiewaczy. 18.15 Fragment teatralny. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Muzyka salonowa (płyty). 19.07 Program na dzień następny. 19.15 Wiadomości. 19.25 Wiadomości sportowe lokalne. 19.30 Wiadomości sportowe ogólnopolskie. 19.50 Przemówienie. 20.00 Koncert w wyk. ork. symfon. P. R. pod dyr. I. Neumark. 20.45 Dziennik wiecz. 30.55 Jak pracujemy w Polsce. 21.00 Koncert solistów. 22.00 Koncert z Poznania. 22.45 Koncert małej orkiestry P. R. 23.15 Wiadom. meteor. dla kom. lotniczej.

SŁOWO ROBIECE.

List o modzie.

Obecna moda jest bardzo ładna, praktyczna i ma swoje dobre strony, zwłaszcza jeśli weźmiemy pod uwagę jej zastosowanie do codziennych strojów. Oczarowuje nas swoim bogatym wyborem i wdzięcznym krojem i stosując ją do naszych „codziennych” sukienek, możemy śmiało zauważyć, że ta „codziennosc” nadaje im charakterystyczną i ładną linję. Tego rodzaju sukienki mamy w różnych odmianach; to jako cała sukienka, czy tunika albo kasak, to znowu krótki żakiet, albo trzyćwierciowa narzutka, czy też przemilna pelerynka.

Ten pełen prostoty i tak strojny zarazem model jest jeszcze bardziej interesujący przez dodanie poszczególnych ozdoby jak kieszenie, guziki i wiązania. Pasek jako najważniejsze uzupełnienie sukienki, koncentruje na sobie wzrok. Musimy dlatego poświęcić mu dużo uwagi, co nie jest zresztą rzeczą trudną, biorąc pod uwagę wszechstronność jego zastosowania...

Różnego rodzaju kołnierze czy plastrony z piki albo sztywnego

plótna, przemile organdi, nadaje sukni wiośniany wyraz. Bardzo wdzięczne są modele jednokolorowe, których ozdobą są strojne kokardy często jednak z jedwabiu w grochy. Guziki i klipsy mają szerokie zastosowanie nie tylko jako klamry, ale jako przybranie. Rzut oka na nasz szkic, a widzimy, że moda obecna wita wiosną lekkimi i pełnymi wdzięku sukienkami, płaszczami i kostiumami.

3746. Sukienka z tuniką z lekkiej pastelowo-niebieskiej wełny. Zwraca uwagę ażur i haftowane tubki. Potrzeba około 4 m. 130 cm szer.

3748. Popołudniowa sukienka z jasno-brązowej tafty, której rękawy i kokarda są z tegoż materiału, lecz w kratę. Potrzeba gładkiej tafty około 3,30 m. 90 cm. szer, tafty w kratę około 90 cm. na 90 cm. szer.

3749. Popołudniowa sukienka z mocno niebieskiego crepe mongol. Pasek oryginalnie z tyłu przewiązany, z przodu wiąże się na kokardę. Biała kamizelka w dziurki. Potrzeba około 3,90 m. 100 cm. szer. na kamizelkę 60 cm. 100 cm. szer.

3770. Sukienka z dwóch części. Bluźeczka o ładnym kroju z ładnym białym garniturem i dużymi pomponami. Potrzeba około 2,90 m. materji 130 cm.

szer.

3782. Przedpołudniowa sukienka z „włosiatej” materji. Płaskie kokardki na pasku i koło szyi. Potrzeba około 2,90 m. materji 130 cm. szer.

3783. Zwykła przedpołudniowa sukienka z wełny, której ozdobą są duże ciemne guziki. Pasek i żabot z lakieru w kolorze guzików. Potrzeba około 2,75 m. materji 130 cm. szer.

3825. Wiosenny płaszcz z angielskiej materji w kratę. Potrzeba około 3,30 m. materji 130 cm. szer.

3827. Wiosenny kostjum z jersey. Potrzeba około 3,30 m. materji 130 cm. szer.

Zwalczajmy otyłość.

Otyłość powstaje wskutek nieprawidłowej przemiany materji, a tem samem stwarza nadmierny rozwój tkanki tłuszczowej. Tłuszcz gromadzi się w całym ustroju naszego ciała, jednak są miejsca specjalnie podatne, gdzie tłuszcz gromadzi się w dużych ilościach. Są to: okolice piersi, brzucha i bioder. Tłuszcz przerastając narządy wewnętrzne organizmu, utrudnia im prawidłowe funkcjonowanie, prowadząc do zaburzeń ogólnych. Głównie zagrożone bywa serce, a zatem cały układ krążenia krwi. Dlatego ludzie otyli skarżą się na duszność i męczą się przy każdym większym lub mniejszym wysiłku fizycznym. Mężczyźni zaczynają tyć między 30-ym a 40

Robimy świąteczne porządki.

Już zaczął się okres porządków wiośenno-świąteczny, które taksamo, jak „wielkie pranie” należą do zakorzenionych tradycji w Polsce. Tradycja ta nie jest godna kontynuowania jej, przeciwnie należałoby zerwać z tym zwyczajem i racjonalizować system porządkowania.

Dlaczego zwleka się i odkłada się do świąt lub innych okazji gruntowne oczyszczenie mieszkania, gdy tymczasem po winno być ono zawsze czyste?

Największym wrogiem porządku jest kurz. Według obliczeń każdy centymetr sześcienny powietrza w pokoju zawiera około 850 tysięcy pyłków kurzu. A więc w pokoju średniej wielkości mamy zawrotną liczbę do 350 tysięcy bilionów pyłków kurzu.

Wymiatanie, trzepanie itd. przesuwają tylko kurz z jednego miejsca na drugie, jest idealnym zbiornikiem kurzu. Trzeba więc często mieszkanie wietrzyć bez względu na zimno i sprzątać je umiejętnie.

Porządki świąteczne są doskonałą okazją do wyrzucania niepotrzebnych przedmiotów z pokoju. Im więcej światła, przestrzeni, roślin w mieszkaniu, tem mniej w niem kurzu. Pamiętać zawsze trzeba, że kurz wyciera się dobrze

tylko wchłaniającą pył, miękką ściągą, zwilżoną lekko terpentyną. Lekkie meble, dywany, poduszki nie dość jest wytrząść, trzeba je po przyniesieniu do mieszkania wytrzeć wilgotną czystą ściągą. Dobrze też jest miękkie meble wyprarować od moli octem.

Meble dębowe i orzechowe nie wyszczelane naciera się pomadką złożoną z 60 gramów białego wosku i 15 gramów francuskiej terpentyny, które rozpuszcza się, stawiając puszkę na gorącym żelazku, lub trzymając w ukropie. Po dokładnem rozmieszaniu, jak masa ostygnie, dolać do niej 30 gramów najlepszego spirytusu i miękkim gałgankiem wycierać meble. Po wyschnięciu wygłansować czystą flanelową ściereczką, będą jak nowe.

Meble lakierowane zmywa się poprosutem letnią wodą z rozbitem w niej mydłem. Zwyczajne ciemno lakierowane meble wyciera się naftą, plamy z sadzy zmywa się wodą wygotowanych fusów z kawy, plamy ze rdzy i atramentu puszcza od soku pomidorów.

Wypalane i trzcinowe meble myją się ciepłą, dobrze słoną wodą i zaraz wyciera, aby nie ściemniały. Posmolone drzwi i ramy okien myje się tak, jak lakierowane meble, drzwi przy klamkach czyści się benzyną. Szyby i lustra robia się błyszczące po natarciu płynnem

ciastem zrobionem z palonej magnezji z oczyszczoną benzyną. Smaruje się tą papką szkło z obydwóch stron przy szbach, z jednej u luster, a jak wyschnie, wyciera dokładnie miękką, nie oblażącą serwetką.

Uszkodzone zwierciadła przez oddzielenie się i odpadnięcie cząstek amalgamey ze spodniej części, przez co utwory się luki na powierzchni zwierciadlanej naprawia się sposobem następującym: z kawałka zbitego lusterka (zawieszę je chować należy) zeszkrobać amalgame, rozpuścić zapomocą paru kropel rtęci i tą mieszaniną podciągnąć pendzelkiem uszkodzone miejsca.

Klawisze od fortepianu zmywa się spirytusem. Ramy złożone czyści się również spirytusem lub sokiem z cebuli.

Srebro i platery umyć w płynie przy gotowanym jak następuje: 40 gr. węgla-nu sody, 10 gramów octu i litr wody zwyczajnej zmieszać i posmarować tą mieszaniną przeznaczoną do oczyszczenia przedmioty, następnie wypłókać je w dużej ilości wody a do osuszenia włożyć je do trocin drzewnych lub w pszenne otręby, skoro obeschną odmuchać i wycierać dla nadania połysku miękką zamszową skórą.

Niklowe przedmioty odświeża się, zmoczywszy je w roztworze, składającym się z 50 części czystego spirytusu

i jednej części kwasu siarczanego, płókać w zimnej wodzie. Miedź czyści się rozrobionem dość rzadko ciastem, składającym się z równych części gliny, maki i octu. Stal, matowe metale i brzozy zawija się w kawał grubo nakreowanego płótna, w którym wyciera się dane przedmioty; wyjawszy je odmuchać i czyścić miękką szczoteczką. Stal która ma błyszczeć, wyciera się skórą zamszową zwilżoną benzyną; jeżeli stal zardzewieje niezawodnym sposobem jej oczyszczenia jest następujący środek: rozbić sadzę z oliwą i niemi nacierać zniszczony przedmiot. Sadzami też czyści się oksydowane przez zetknięcie z żółtkiem od jajka łyżeczki lub noże po użyciu ich do potraw z octem, dla połysku wyciera się kawałkiem aksamitu.

Wszelkie ceraty, zmywa się wodą z szarem mydłem, linoleum nie myje się wcale wodą, ale naciera tą samą masą co podłogi, a następnie froteruje tak, jak posadzkę. Ceraty po zmyciu wytrzeć pomadką do mebli, a nabierają trwałości i nie będą smoliły.

Zwyczajne podłogi z desek białych szoruje się najlepiej wodą ciepłą z mydłem poskrobanem i dodaniem wody chlorowej „Eau de Javelle”. Łyzkę na kubełek wody, nie zalewać zbyt, spłókiwać dopóki zbierana woda nie będzie czysta.

rokiem życia, kobiety w okresie przekwitania płciowego. Dla mężczyzny otyłość może być przykry i niepożądana, dla kobiety często staje się tragedią, zwłaszcza dla kobiety, której zawód wymaga pięknego i estetycznego wyglądu. Zwalczajmy więc otyłość wcześniej zanim się rozwinie, zanim zespeczi nasze ciało.

Nie mamy w lecznictwie środków leczących otyłość w sposób nieszkodliwy dla całego organizmu np.: wyciąg z gruczołów tarczowych, których właściwości odłuszczone są dobrze znane, wzmagają sztucznie przemianę materii, jednak wywierają szkodliwy wpływ na serce, a przy nadużyciu mogą spowodować śmierć.

Kąpiele błotne w połączeniu z racjonalną dietą są skutecznym środkiem przeciw otyłości, mają jednakże tę złą stronę, że odchudzając zbyt raptownie, zanadto wyczerpują organizm. A więc najlepszą metodą będzie dieta i przepisy higieny ogólnej. Osoby skłonne do otyłości powinny wystrzegać się siedzącego trybu życia i niewłaściwego i w nadmiernej ilości odżywiania się.

Dla uniknięcia beczynnego trybu życia wskazane są: spacery dłuższe i gimnastyka, a dla kobiet prócz tego różne zajęcia domowe.

Dieta polegać będzie na zmniejszeniu lub całkowitem wyłączeniu pokarmów zawierających tłuszcze i węglowodory. Potrawy takie jak: kartofle, mączne, słodkie jarzyny, leguminy i tłuszcze, musimy wykreślić z naszego jadłospisu. Natomiast będziemy spożywać w większych ilościach, owoce, niesłodkie jarzyny, kompoty. Napoje wysokokwowe i piwo również niewskazane.

Kurację głodową możemy stosować, lecz bardzo oględnie, według wskazań doktora.

Zbyt gwałtowne bowiem odchudzanie, wywołuje zwiócenie tkanki podskórnej a zatem sfaldowanie skóry i zmarszczki.

W zakończeniu dodać należy i to jest bardzo ważne, że każda jednostka musi być leczona indywidualnie, w zależności od wieku, płci, ogólnego stanu zdrowia, stanowiska i innych warunków życia.

Gospodarcze derby.

Pożyczka inwestycyjna cieszy się wielkim zainteresowaniem całego społeczeństwa. Nic w tem dziwnego. Jest to przecież gra połączona z oszczędnością i oszczędność połączona z grą.

Gra jest zazwyczaj przyjemnością bardzo kosztowną. Wielka niespodzianka, która jest tajemnicą kart, czy wyścigów, zwykle drogo nas kosztuje. Ryzykuje się stawkę, ryzykuje się przegraną. Emocja hazardu należy zwykle do najkosztowniejszych emocji.

Z drugiej strony — oszczędność ciułacza ma w sobie wiele monotonii. Kiedy bowiem lokujemy pieniądze na normalny procent, jeśli tylko lokata jest murowana, wiemy jaką sumę zarobimy w ciągu miesiąca, czy roku. Niema w tem uroku niespodzianki, a ów dochód nie może przekraczać nad miarę możliwości naszego kapitału. W tym wypadku nasze prywatne szczęście nie przychodzi do głosu.

W każdym człowieku jest żyłka hazardu i żyłka oszczędności. Jedna przeważa nad drugą, ale tak gracz jak i ciułacz posiadają obie w pewnym stopniu.

Pożyczka inwestycyjna łączy w sobie te dwa pierwiastki. Jest to pożyczka 7.5 proc., przyczem 4.5 proc. przypada

na liczne premie, a pozostałe 3 proc. będą wypłacane jako normalne oprocentowanie.

Jest jeden z tych rzadkich interesów, na którym zarabiają wszystkie zainteresowane strony: i nabywcy i społeczeństwo i państwo.

Jak powszechnie wiadomo, owe 150 milionów złotych, które Skarb otrzyma tą drogą, będą w całości przeznaczone na cele inwestycyjne. Na drogi, na regulację rzek i zabezpieczenie przed klęską powodzi, która tak boleśnie dała nam się we znaki.

Roboty owe zatrudnią tysiące rąk bezrobotnych, którzy nie mają pracy dzisiaj, tak jak każdy z nas może jej nie mieć jutro.

W ten sposób każdy, kto nabędzie pożyczkę inwestycyjną, będzie grał oszczędzając i oszczędzał grając, oraz będzie posiadał tę świadomość, że przyczynił się do zatrudnienia innego człowieka i do wzrostu potęgi gospodarczej państwa.

Zaryzykujemy powiedzenie, że dzień losowania premii pożyczki inwestycyjnej stanie się tem dla naszego społeczeństwa, czem dzień derbów jest dla Anglików.

DOBRA GOSPODYNIA.

Uwagi o wielkanocnych ciastach.

O różniemy dwa rodzaje ciast: drożdżowe, do którego należą po większej części baby, placki, jajeczniki, przekładane i niektóre gatunki pospolitych mazurków, — i białkowe, do których należy większość tortów, duża część mazurków, niektóre delikatniejsze baby itd.

I jedno i drugie wymagają przy robocie dużej staranności — częste nieudanie przypisywane wadom pieca, nieświeżym lub nieodpowiednim produktom lub niedobrym przepisom jest poprostu wynikiem nieumiejętności lub niedbałości wykonania.

Ciasta drożdżowe wymagają przede wszystkim dobrych drożdży doosta-

tecznej ich ilości, ścisłego dostosowania tej ilości do dodatków, wkładanych do ciasta. Im więcej bierzemy cukru, jaj i masła, im więcej dokładamy migdałów, rodzynków; cykaty i pomarańczowej skórki, tem więcej drożdży na kilogram mąki brać musimy, bo przecież tylko mąka na tych drożdżach wyrasta, wszystkie inne dodatki, dając smak, kruchość, aromat, jednak tylko obciążają ciasto.

Drugim warunkiem koniecznym jest suchość i należyte ogrzanie mąki. Jeżeli mamy jakiegokolwiek wątpliwości co do suchości mąki, to najlepiej na letniej jeszcze blasze w kuchni, lub na dużych brytwannach w piecu przesuszyć ją chociaż przez jedną noc, rozścielając cienką warstwą na czystym spierzce, lub na gęstym płótnie i mie-

szając kilka razy, aby równo przesuszała. Przed użyciem należy ją jeszcze przesiać przez sito.

Trzecim warunkiem udania się pieczywa jest doskonałe jego wyrobienie. Za wyjątkiem bardzo delikatnych bab, na które ciasto używa się prawie w stanie płynnym i których wyrabianie określa się: ubijając godzinę, albo dwie godziny, albo jeszcze więcej, wszelkie ciasta drożdżowe należy wyrabiać tak długo, aż od ręki zupełnie odstana.

Wszystkie ciasta drożdżowe powinny być rozczynione, mieszane, wybijane i podraść w bardzo ciepłym miejscu, najlepiej w temperaturze 24 stopni Reamura.

Jaja używane do ciast powinny być jaknajświeższe, wszelkie jaja z wapna, konserwowane można używać do dań mięsnych, do sosów, ale nie do ciast, szczególnie do ciast wykwintnych, jakimi są ciasta wielkanocne.

Baby drożdżowe piec należy w rondlach, specjalnych formach metalowych lub formach glinianych lekko fugowanych. W każdym razie należy formę wysmarować masłem i wysypać bułeczką, a dla bab mocno rosnących wyłożyć formę drugą papierową, wyższą od zasadniczej i też dobrze wysmarowaną masłem i wysypaną bułeczką, aby w razie jeśli baba przerośnie, nie skrzywiła się co niestety często miewa miejsce.

Panuje ogólne przekonanie, że bab drożdżowych w piecu zwykłym pod blachą upiec nie można. Oczywiście bab łokciowych pod blachą się nie upieczą, lecz i w piecu piekarnianym nie każdy wypiec je potrafi.

Zwykłą babkę wysokości takiej, jaką mają sprzedawane formy gliniane, doskonale pod blachą wypiec można. Aby od dołu nie przypalały się, podkłada się fajerkę lub cegłę i gdy ciasto zgóry zanadto się rumieni, przykrywa się rondel zwilżonym kawałkiem bibuły. Gdy się baby już dobrze zarumienia, drzewa nie dokładać, gdyż zbyt silny płomień napewno je przypali.

Każda obligacja Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej — to krok naprzód w walce z Kryzysem gospodarczym.

ADAM KRECHOWIECKI.

Najmłodszy...

19

(powieść)

Pani Zenobia nie słuchała wcale. Na przykłady praktyczne odpowiadała zwykle jakąś pierwszalepszą wymówką, najczęściej zwalaniem winy na niedbalstwo służby.

Na wyrzuty była bardzo tkliwa. Przyjmowała je zrazu z ironicznym na ustach uśmiechem, zamykała się w pełnem rezygnacji milczeniu, jak przystało na niesprawiedliwie prześladowaną istotę. Wiedziała wszakże dobrze, że to najfatalniej oddziaływa na Romana i że jedno z tej strony łagodne słowo mogło najłatwiej uśmierzyć jego rozżalenie.

Wiedziała, że milczenie drażni go niewypowiedzianie, że byłby wolał spór najbardziej zacięty. Wobec milczenia Roman unosił się często nad miarę; wypowiadał słowa, które byłby zaraz chętnie cofnął i które go potem gnębiły we wspomnieniu.

Po chwili, niewzruszenie milcząca Zenobia wpadała w stan, który Romana z początku śmiertelnie przerażał. Błada, sztywniała i rozpaczliwymi gestami okazywała, że się dławii. Ze ściśniętej krtani wychodziły nieludzkie dźwięki; oczy patrzyły sztywnie, nieruchomo.

Roman zapominał wówczas o wszystkim, trzęsł się, błagał o uspokojenie się, o zapanowanie nad sobą, przeproszał za uniesienie i wreszcie po uśmierzaniu gwałtownie wzburzonych nerwów pani Zenobii, opuszczał ją w smutnem przeświadczeniu, że przegrał sprawę.

Po kilku takich scenach, zakończonych, jak zwykle, nerwowym atakiem,

pan Roman postanowił mileżeć i odtąd rzeczywiście zaprzestał wszelkich usiłowań. Stracił ufność w skuteczność słów swoich i zamknął, w nieczem już nie naruszając spokoju pani Zenobii. Sam w całkowitem oddaniu się wychowaniu syna i w pracy umysłowej znalazł zapomnienie.

Administracja majątku szła za to coraz gorzej. Roman, w braku poparcia moralnego, którego snać koniecznie potrzebował, z coraz większym przymusem i coraz niedbalej zajmował się interesami, a te z dniem każdym coraz się bardziej wikały.

Cały świat Romana zamknął się teraz w czterech ścianach biblioteki i pracowni, obok której parę wolnych pokoi zajmował Zygmunt z guvernerem.

Wychowaniu tego syna oddał się on z niezmiernym zapalem. Całe godziny spędzał z dzieckiem, usiłując badać jego skłonności, ciesząc się rozwojem umysłu i kierując go ku rzeczom najbardziej sobie drogiem. Czytanie książki i rozmowa z dzieckiem stały się wyłącznym jego zajęciem.

W miarę, jak Zygmunt dorastał, Roman wytwarzał sobie własny system pedagogiczny, wedle którego syna wychowywać zamierzał. Pozostawiając guvernerowi nauki czysto szkolne, sam starał się umysł dziecka kształcić w rozmowach długich i poważnych. Zygmunt każde słowo ojca pochłaniał chętnie i każde z nich wybijało na jego duchowej istocie niezatarte piętno.

Były to może najszcześliwsze lata w życiu Romana.

Oprócz synów sąsiadów, którzy nie rzadko do Jurla na czas dłuższy przybywali, najczęściej tam gościem był młody Jurek Sipajło, rówieśnik Zygmunta i jego najbliższy przyjaciel. Przyjaźń ta objawiała się w sposób dość

dziwny.

Zygmunt na każdym kroku i w każdym słowie Jurka widział tlejącą w nim zawiść; sam zaś nie mógł się oprzeć poczuciu pewnej wyższości nad młodym Sipajłą, jakkolwiek syn oksanińskiego ekonoma zdolności miał wybitne i ową pamięć, którą nieraz zawstydział Zygmunt. Wyższość ta polegała nie na sumie nabytych z książki wiadomości, lecz raczej na ich pojmowaniu.

Dla obu zbliżała się teraz ważna chwila w życiu. Oddawna już pan Roman Czarnoszyński widział konieczność oddania syna do szkół publicznych. Zygmunt okazywał naturę miękką, zbyt wrażliwą, pozbawioną męskiego hartu; należało go koniecznie z domu oddalić, aby wśród obcych ludzi nabrał więcej samodzielności i siły.

Ojciec czuł sam, że jest dla niego za słaby, pieszczoty zaś, których matka nie szczędziła jednemu, tem fatalniej na usposobienie jego wpływały, że objawiały się wtedy najsilniej, gdy ojciec albo nauczyciel uważali za konieczne skarcić lub ukarać malca. Pani Zenobia stawała wówczas zawsze po stronie Zygmunta, a ta, jak ją nazywała, „obrona“ syna, zdawała się jej spełnieniem obowiązków macierzyńskich i zaspakajała jej sumienie.

Przeciw oddaniu syna do szkół publicznych protestowała zrazu gorąco i skutecznie. W końcu jednak perswazje męża przemogły i postanowiono stanowczo, że Zygmunt zostanie oddany do liceum i umieszczony tam pod opieką p. Gruźewskiego, znanego powszechnie i wielce poważanego pedagoga.

Aby zaś Zygmunt nie czuł się zupełnie obcym, urządzono, że wraz z nim na koszenie państwa Czarnoszyńskich umieszczony tam będzie Jurek Sipajło. Odpowiadało to tradycjom obu rodzin. Dziadek Jurka był od młodu przydany

do usług marszałka p. Jędrzej również podróżował z Romanem Czarnoszyńskim, zanim objął czynności ekonomiczne w Oksaninie; było więc rzeczą zupełnie naturalną, aby teraz Jurek jechał z Zygmuntem, tylko już nie w charakterze sługi, lecz towarzysza i szkolnego kolegi.

Propozycja ta, uczyniona w formie bardzo serdecznej, o ile uradowała p. Jędrzeja, o tyle oburzyła panią Natalję.

— Za nic nie pozwolę! — zawołała. — Oniby z Jurka lokajzuka swego zrobić chcieli! Za nic w świecie!

Pan Jędrzej poczerwieniał z gniewu. — Kobieto, bój się ty Bogal! — krzyknął — albo ja cię nastraszę! Czyż my kiedy spodziewać się mogliśmy takiego zaszczytu? To dobrodziejstwo prawdziwe. I marzyć nie można było o takim wychowaniu syna.

— Pojedzie, — krzyknął p. Jędrzej. — Pojedzie, skończy liceum, pojedzie do uniwersytetu, zostanie doktorem, albo inżynierem i będzie wraz z nami błogosławił zacnych państwa, dobrodziejów naszych.

Pani Natalja ruszyła ramionami z niecierpliwością.

— Nie gadałbyś o dobrodziejach — rzekła — a więcej dbała o własną godność.

— Cicho, z tą głupią godnością! — wrzasnęła p. Jędrzej — niech ją jasno pioruny biją!

I skończył dyskusję swoim zwyczajem, wychodząc zamasyżować z pokoju.

Pan Sipajło, chociaż propozycję Czarnoszyńskich z wdzięcznością przyjął, a odrzucenie jej byłby uważał za sprzeniewierzenie się dawnym tradycjom, nie był wszakże zrazu bez obaw w tej sprawie.

W duchu byłby on może wolał, aby Jurek poszedł tą samą, co on drogą, oddał się pracy na roli, został, jak on, rządcą czy ekonomem.

d. c. n.